

Un colț de America

Nu fac parte dintre cei care idealizează o țară sau alta, un sistem politic sau altul, o societate sau alta. Nu sînt de părere că „e mai bine în țara X decît în țara Y”, sau că „poporul X e mai prost decît poporul Y”. Nu îmi plac generalizările și m-am obișnuit să fiu precaut cînd vine vorba să fac judecăți de valoare.

Mă lupt, însă, ca fiecare dintre noi, cu prejudecăți și preconcepții ale căror origini nici nu le mai pot decela. Printre ele, una care mi-a fost în mod fenomenal infirmată de curînd, este cea care zice că americanii sînt individualiști și că nu le pasă de cei din jur. O auzi nu numai în cadrul comunităților de străini din Statele Unite (est-europenii și asiaticii fiind cei mai vehemenți exponenți ai acestei critici), dar pînă și americanii recunosc că cei mai mulți dintre ei preferă să nu se implice în viața altuia. Fiecare are, desigur, motivele lui. Unul nu vrea, de exemplu, să ofere ajutor cuiva aflat la anaghie pentru că nu vrea să îl facă pe acela să se simtă jignit (a nu fi în stare să te extragi singur dintr-o situație dificilă este motiv de rușine aici). Altul se gîndește că nu are el nici un drept să se bage acolo unde nu-i fierbe oala. Altuia pur și simplu nu îi pasă.

Ei bine, trebuie spus că, în general, nu trebuie să te aștepți la cineva să îți sară în ajutor în America. Lumea nu se oprește să te întrebe dacă ți-e bine cînd ți se face rău pe stradă. Nimeni nu te ajută să duci o sacoșă dacă ești în vîrstă. Dar asta e situația *în general*. Ca pe peste tot în lume, oameni care să sară la nevoie pentru un semen de al lor se găsesc și aici. Iar excepțiile sînt cu atît mai dulci și mai plăcute cu cît nu le aștepți.

Am să vă dau exemplul care a avut darul de-a mi schimba părerea despre prejudecata că (toți) americanii sînt individualiști. Acum zece zile am fost în vizită la o cunoștință de-a soției mele, într-o suburbie la sud de Chicago. Am ajuns acasă tîrziu, sîmbătă seara și, în mod natural, nu am găsit parcare în fața clădirii în care locuim. Am parcat la vreo două străzi mai jos. Patru zile mai tîrziu, a trebuit să mergem undeva cu mașina, dar am remarcat cu stupeoare că eram îngropați în gheață de cam un metru grosime. Aici e iarnă năpraznică și o țeavă de apă se spărsese peste noapte, iar apa înghețase în jurul mașinii noastre. Timp de o săptămînă am făcut tot ce am putut pentru a ne scoate mașina din capcana de gheață. Frigul s-a mai înmuiat, noi am tot spart puțin cîte puțin la gheață, dar... nimic. Și, bineînțeles, de fiecare dată cînd petreceam cîte două ore pe lîngă mașină și toți trecătorii se făceau că nu ne văd îmi aminteam soției mele că americanii sînt individualiști.

Joi, însă, aveam să regret cele spuse. Frigul se înmuiase bine, iar covorul de gheața începuse să cedeze. M-am apucat plin de speranță să sparg gheața din jurul cauciucurilor cu un ciocănel, singura unealtă la îndemînă. La un moment dat, cineva m-a îndemnat să bat la ușa unei case de alături și să le cer ajutorul celor din casă. Am crezut că e o glumă, dar femeia a insistat. Casa era a ei, iar soțul și cumnatul ei mă puteau împinge. Cei doi au ieșit afară și după ce au constatat în ce situație eram s-au întors înarmați cu un tîrnacop, două hîrlețe sănătoase și un baros. Am spart toți trei la gheață timp de o oră. Deși am făcut progres, mașina nu s-a lăsat clintită. Michael și Jerome au trebuit să plece, dar mi-au lăsat uneltele. Am continuat singur pînă cînd am reușit să mișc puțin roțile.

Extenuat, după mai bine de două ore începusem să mă resemnez cu gândul că nu vom avea mașină pînă la primăvară. Și atunci o a treia persoană s-a oprit să mă ajute. Șofer de meserie, respectivul s-a așezat el la volan și-a început să miște roțile în față și-n spate, la dreapta și la stînga pînă cînd mașina a ieșit, în fine, din capcana de gheața. Trei persoane care nu m-au văzut în viața lor și care nu așteptau nici un fel de recompensă și-au sacrificat timpul pentru a ajuta un necunoscut. Și poate că în România povestea în sine nu pare în nici un fel specială. Dar pe mine unul m-a convins, o dată în plus, să fiu cumpătat cu generalizările. (www.geocities.com/georgesipos).

© 2007 George Șipoș